

‘Verblijdt u altijd in de Heer’

Is het bij al de drukte van de kerstdagen wel eens tot ons doorgedrongen wat die ene engel tot de herders gezegd heeft? Hij sprak slechts over één ding: ‘Ik verkondig u grote blijdschap, die voor het hele volk wezen zal’ (Luk. 2:10). De Bewerker en Brenger van die blijdschap was Christus de Heer, als een klein Kind neergelegd in een kribbe. Die blijdschap was bestemd voor het hele Joodse volk. Later werd duidelijk dat alle mensen over de hele wereld daar deel aan konden krijgen.

Helaas heeft de grote meerderheid van het volk die boodschap niet geloofd. Zij hebben de Heiland, Christus de Heer, niet aangenomen. Daardoor hebben ze ook de beloofde blijdschap niet gekend. Al eeuwen lang is nu deze boodschap over de hele wereld verteld. Hoeveel mensen hebben het aangenomen? God weet het. Hij alleen weet wie werkelijk de Zijnen zijn. Straks zal blijken dat het een ontelbare schare is uit alle volken over de hele wereld.

Maar wij zien nu helaas ook ontzettend velen onverschillig aan die oproep voorbijgaan. Zij zoeken wel plezier in hun vaak sombere bestaan. De vrolijkheid die ze vinden, is echter maar van korte duur. Allen die aan Christus voorbijgaan, zullen de ware Bron van blijdschap niet kunnen ontdekken. Om die blijdschap te genieten, moeten we Zijn woorden aannemen en daarmee Hem als Heiland leren kennen.

Hoe staat het nu met die blijdschap bij ons, die belijden Jezus Christus als Heiland en Verlosser te kennen? Wordt er niet vaak kritiek op ons geuit omdat we zo weinig blijdschap tonen? Hebben we door een te sombere levensinstelling soms de naam van ‘zwartkijkers’ verdiend? Maken we het Christen-zijn onaantrekkelijk in de ogen van buitenstaanders? Wekken we daardoor bij hen de indruk dat het leven op aarde voor een Christen een vreugdeloos bestaan is, dat alleen een beloofde toekomstige blijdschap ons op de been houdt?

Ik stel hier een reeks vragen en zou er nog meer aan kunnen toevoegen. Maar als we hierop bevestigend moeten antwoorden, wordt het toch wel de hoogste tijd om hier verandering in te brengen. Als gelovigen geen blijde mensen zijn, waar kan deze arme wereld dan blijdschap vaststellen en vinden?

In Handelingen 8 lezen we over een Ethiopiër, een zeer voornam man, die wij nu minister van financiën zouden noemen. Hij was op de terugreis van Jeruzalem, waar hij waarschijnlijk voor een zeer hoge prijs een geschreven boekrol van Jesaja had gekocht, die hij op zijn reiswagen zat te lezen. Die woorden zeiden hem niet zoveel. Hij wist niet waar het in Jesaja 53 om ging. Maar toen de evangelist Filippus hem dat gedeelte verklaarde en hem Jezus Christus verkondigde, werd alles anders. Voortaan reisde hij zijn weg met blijdschap. Die blijdschap zullen zijn reisgenoten hebben opgemerkt. Bij thuiskomst hebben zijn volksgenoten die blijdschap kunnen waarnemen.

Nog eens: reizen wij onze weg met blijdschap?

Blijdschap is een van de meest voorkomende woorden in de Bijbel, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament. Wie kent niet de tekst uit Nehemia 8: ‘Want de vreugde van de HEERE, dat is uw kracht’ (vs. 11) en Psalm 100: ‘Dien de HEERE met blijdschap’ (vs. 2). Maar een tekst uit het hoofd kennen en de betekenis ervan in het leven tonen, zijn twee verschillende dingen.

De Heer Jezus heeft ook vaak tot de Zijnen over blijdschap gesproken. Nog in de laatste nacht die Hij vóór Zijn sterven op aarde doorbracht, zei Hij: 'Dit heb Ik tot u gesproken, opdat Mijn blijdschap in u zij en uw blijdschap volkomen wordt' (Joh. 15:11). En met het oog op de toekomst sprak Hij: 'Ik zal u weerzien en uw hart zal zich verblijden en niemand zal uw blijdschap van u wegnemen' (Joh. 16:22). Tot de Vader bad Hij voor de Zijnen: 'Ik spreek dit in de wereld, opdat zij Mijn blijdschap volkomen hebben in zichzelf' (Joh. 17:13). Het is dus Zijn eigen blijdschap die Hij in onze harten wil geven.

Ik schrijf hier een paar bekende teksten over uit de Brief van de apostel Paulus aan de Filippiërs: 'Verblijdt u altijd in [de] Heer! Nog eens zeg ik: Verblijdt u! Uw inschikkelijkheid zij aan alle mensen bekend. De Heer is nabij. Weest in niets bezorgd, maar laat in alles, door gebed en smeking met dankzegging, uw begeerten bekend worden bij God' (Fil. 4:4-6). In deze korte Brief schrijft hij niet minder dan vijftien keer over deze blijdschap.

En het was geen theorie waarbij de praktijk een schrille tegenstelling vormde, zoals dat bij ons wel het geval kan zijn. Integendeel. Wat hij in zijn Brief onderwijzend en opwekkend schreef, had hij ook in zijn leven in hun midden getoond. Het was immers in hun stad, dat hij in het openbaar gezeseld en daarna in de binnenste gevangenis werd geworpen. Hij had onder die onrechtvaardige behandeling geen verbittering getoond. Hij had er zelfs niet tegen geprotesteerd, wat hij als bezitter van het Romeinse burgerrecht met succes had kunnen doen. Hij achtte het een vreugde, net als vroeger de andere apostelen, om voor de Naam van de Heer smadelijk behandeld te worden. Hij toonde dit door met Silas midden in de nacht lofliederen te zingen, en de andere gevangenen hebben ernaar geluisterd!

Dat hij later bij zijn vrijlating zich wel beriep op zijn Romeins burgerschap, had een bijzondere reden. Hierdoor noodzaakte hij de autoriteiten hem openlijk in zijn eer te herstellen en kon er geen smaad op de Naam van de Heer geworpen worden, alsof zij gewone misdadigers waren, die in de nacht stilletjes waren vertrokken.

Het valt op dat Paulus zijn oproep: zich altijd in de Heer te verblijden, laat volgen door twee vermaningen, namelijk 'inschikkelijk zijn' en 'in niets bezorgd'. Staan die twee dingen in enig verband met het onderwerp blijdschap? Ik geloof dat dit zeker het geval is.

Inschikkelijkheid. Een verklarende voetnoot in de Voorhoeve-vertaling zegt dat dit woord betekent: niet op zijn recht staan. In Handelingen 24:4 wordt het woord vertaald met welwillendheid, in 2 Korinthe 10:1 met goedertierenheid. Het was een eigenschap die in het bijzonder een opziener moest bezitten (1 Tim. 3:3).

Wie op zijn rechten staat, toont daarmee egoïstisch te zijn, of op zijn minst egocentrisch. Hij plaatst zichzelf in het middelpunt; alle dingen moeten draaien om hem. Zo iemand voelt zich veel gauwer gekwetst en beledigd en dit zal onherroepelijk verlies van zijn blijdschap in de Heer ten gevolge hebben. Wie inschikkelijk is, denkt in de eerste plaats aan de belangen van de Heer en aan die van anderen.

We hebben reeds gezien hoe Paulus deze eigenschap toonde in de gevangenis. De Heer gaf dan ook zo'n blijdschap in hun hart dat zij letterlijk 'psalmen' zongen in de nacht. De inschikkelijkheid van de apostel blijkt ook nog uit andere plaatsen in deze Brief. In hoofdstuk 1:17 moet Paulus

vaststellen dat er anderen zijn die gedurende zijn gevangenschap Christus verkondigden uit partijzucht met de bedoeling zijn gevangenschap te verzwaren.

Paulus had zich door de zeer onheuse houding van deze broeders diep gegriefd kunnen tonen. Maar hij zegt alleen: 'Wat doet het er toe?' Het gaat immers niet om zijn persoon. Als Christus maar verkondigd wordt, verblijdt hij zich daarin en zal hij zich erin verblijden. Zelfs als zijn dienst het offer van zijn leven vergt, zal hij dit met blijdschap brengen (Fil. 2:17).

In niets bezorgd zijn. Dat lijkt al even moeilijk als inschikkelijk te zijn en ligt beslist niet in de lijn van onze natuur. Kon Paulus dit in zijn leven verwerkelijken? Hoe kon hij dan zeggen in 2 Korinthe 11:28 dat hem dagelijks de bezorgdheid overviel over al de gemeenten? Er zijn twee soorten bezorgdheid: bezorgdheid om de dingen van het eigen leven en bezorgdheid over de dingen van de Heer.

De eerste bezorgdheid vloeit voort uit de vraag waarmee we ons moeten kleden en voeden. In Lukas 12:22-32 lezen wij hoe de Heer de Zijnen waarschuwt tegen dit soort bezorgdheid. Wij hebben geen enkele reden om bezorgd te zijn omdat onze hemelse Vader weet dat wij deze dingen nodig hebben. Bezorgdheid gaat zo gemakkelijk over in onrust, zelfs in vrees (zie vs. 22, 29 en 32).

De bezorgdheid waarover de apostel in 2 Korinthe 11:28 spreekt, vloeit niet voort uit de zorg voor eigen levensomstandigheden. Hij had geleerd inschikkelijk te zijn, eigen dingen op de tweede plaats te stellen en in de eerste plaats de belangen van de Heer te zoeken. Daarom lagen de belangen van de Zijnen in de verschillende gemeenten hem zo zwaar op het hart.

In Filippi 2:20 prijst hij de jonge Timotheüs, dat hij hierin dezelfde gezindheid heeft. Wat daar vertaald wordt met 'uw belangen behartigen', is hetzelfde woord en betekent dus ook voor uw belangen bezorgd te zijn. Aan zijn opwekking om in niets bezorgd te zijn, voegt Paulus nog toe: 'Maar laat in alles, door gebed en smeking met dankzegging, uw begeerten bekend worden bij God. En de vrede van God, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaren in Christus Jezus' (Fil. 4:6-7).

Het gebed is geen automaat waardoor we alles kunnen krijgen wat we begeren. Zo ging het bij Paulus ook niet (2 Kor. 12:7-10). Zijn gebed om die lastige doorn uit zijn vlees weg te nemen verhoorde de Heer niet. Maar Hij beloofde hem wel genade en kracht om ermee te kunnen leven. Zo bleven vrede en blijdschap zijn deel. En dat wil de Heer ons ook geven.

Wat is het heerlijk een Toevlucht te hebben waar we met al onze zorgen en verlangens terecht kunnen! We hoeven Hem niets bekend te maken omdat Hij het nog niet zou weten. Maar op deze wijze kunnen we al onze bekommernissen kwijtraken, ze op Hem werpen zoals Petrus het zegt (1 Petr. 5:7). Dan kunnen we zingen:

*'Met de vrede Gods in 't harte,
ga ik hier door smart en strijd!'*

en ook:

*'Dan zal blijdschap ons versterken, en uw
kracht in zwakheid werken!'*

Laten wij zo blijmoedig en vol vertrouwen op onze Heer voortgaan.